

чеството и великолѣпието на Турската войска, помисли да ли трѣба да сѫ удари, или да сѫ оттегли. За благосклонно намѣри да ся држни съ гжрбомъ къмъ горитѣ, на които той ни джлбочината, ни пѣтищата знаяше.

Като не смѣя ни да ся оттегле сѫвсѣмъ за да ся избави, ни да ся удари отчаянно за да надвие, настани ся боязливо врѣзъ едно голо и безплодно мѣсто — като не задържа даже никакво сѫобщение съ рѣката за да поіжътъ себя си и конето.

Триста хиляди Турци, Власи, Тартари, Богданци прѣмиахѫ, прѣдъ очите имъ, ненаказанно прутѣтъ и ги забиколихѫ отъ всякадъ — като поставихѫ и една батерия отъ топове врѣзъ една могила която ся находаше надъ рѣката не далечъ отъ Руситѣ — и отъ дѣто, съ пѣрва заповѣдь, гюллетата можахѫ да смажжътъ царскитѣ чаджри. Всяко оттеглование му бѣше вѣки невѣжливо — понеже Спахиитѣ и Тартаритѣ го бѣхѫ забиколили отъ вредъ. Може нѣкой да каже че сто хиляди Русци и тѣхнийтъ царь бѣхѫ подъ затворъ преди да ся биятъ. Една жена избави Русия.

Оставяме чиновникътъ свидѣтель и очевидецъ да разкаже беспокойствието на царътъ и чудесето на Катерина.

«Отъ три дни,» казва той, «войската нѣмаше вѣки ни хлѣбъ, ни нишо друго за ядение. Страхотата владѣше до тозъ степень щото салдатитѣ, налѣгали врѣзъ оружията си, нѣмахѫ вѣки сила да ся вѣздигнатъ. Царътъ, като ся считаше за изгубенъ безъ помощъ, и като неможаше да учаква своето избавление отъ едно отчаянно дѣйствие, бѣше ся оттеглилъ смутенъ, оплашенъ, наскаренъ, подъ чаджрътъ си, и бѣше ся вдалъ на своето обезсрдчаване, безъ да иска ни да види нѣкого, ни да говори.

«Катерина, която го придрожаваше въ тѣзи експедиция, влѣзе решително при него въ чаджрътъ, противъ заповѣдъта що бѣше далъ да не пущатъ никого, и като му даде да разумѣе злото слѣдствие що може да произведе това негово отпушение, каза